

Nd.

29. Frumvarp til laga

[28. mál]

um meinatækna.

(Lagt fyrir Alþingi á 103. löggjafarþingi 1980.)

1. gr.

Rétt til þess að starfa sem meinatæknir hér á landi og kalla sig meinatækni hefur sá einn, sem til þess hefur fengið leyfi heilbrigðisráðherra.

2. gr.

Leyfi samkvæmt 1. gr. má aðeins veita þeim, sem lokið hafa prófi frá meina-
tæknadeild Tækniskóla Íslands.

Einnig má veita þeim leyfi, sem lokið hafa hliðstæðu námi erlendis, sé námið
viðurkennt sem slíkt af heilbrigðisyfirvöldum þess lands þar sem námið er stundað.
Áður en leyfið er veitt skv. þessari málsgrein skal leita umsagnar Meinatæknafélags
Íslands og meinatæknadeildar Tækniskóla Íslands.

3. gr.

Takmarkað og/eða tímabundið starfsleyfi má einnig veita þeim, sem eru í
starfi, þegar lög þessi öðlast gildi en uppfylla ekki skilyrði 2. gr. Slíkt leyfi má því
aðeins veita, að fyrir liggi umsögn Meinatæknafélags Íslands. Slíku leyfi fylgir
ekki réttur til þess að kallast meinatæknir.

4. gr.

Óheimilt er að ráða til meinatæknastarfa aðra en þá sem hafa starfsleyfi skv.
lögum þessum.

5. gr.

Meinatækni ber að þekkja skyldur sínar, viðhalda þekkingu sinni og tileinka
sér nýjungar, er varða starfið.

6. gr.

Meinatæknar skulu aðeins starfa undir handleiðslu og á ábyrgð sérfræðings á
viðkomandi sviði.

7. gr.

Meinatækni er skylt að gæta þagnælsku um atriði, sem hann fær vitneskju um
í starfi sínu og leynt skulu fara skv. lögum eða eðli máls. Þagnarskylda helst þótt
viðkomandi hafi látið af störfum.

8. gr.

Um meinatækna gilda, að öðru leyti og eftir því sem við getur átt, reglur lækna-
laga nr. 80 23. júní 1968 með áorðnum breytingum. Reglur læknalaga gilda m. a.
um sviptingu og endurfengi starfsréttinda, og um refsingu vegna brota meinatækna.

9. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

10. gr.

Ráðherra getur í reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarp þetta er flutt að ósk Meinatæknafélags Íslands og er að miklu leyti byggt á tillögum félagsins. Frumvarpið var upphaflega flutt á síðastliðnu Alþingi en hlaut ekki afgreiðslu og er hér endurflutt óbreytt.

Frumvarpið er efnislega svipað þeim lögum, sem sett hafa verið á undanförnum árum um ýmsar heilbrigðisstéttir. Má hér sem dæmi nefna lög nr. 41/1975 um félagsráðgjöf og lög nr. 18/1978 um þroskaþjálfu.

Árið 1971 voru sett sérstök lög um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir, þ. e. a. s. lög nr. 64/1971. Aðdragandi þeirrar lagasetningar var m. a. sá, að Meinatæknafélag Íslands óskaði eftir löggildingu á starfi og starfsréttindum. Í framhaldi af ósk Meinatæknafélags Íslands skipaði heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytið nefnd til þess að semja frumvarp til laga um tæknimenntað aðstoðarfólk við lækningar, þ. e. a. s. lög um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir.

Á undanförunum árum hefur farið mjög í vöxt að ýmsir starfshópar svokallaðra heilbrigðisstétta hafa sótt um sérstaka löggildingu og hefur þá jafnan verið gripið til þess ráðs að setja sérlög um viðkomandi hóp enda ljóst að starfssvið þeirra getur verið mjög mismunandi. Á það jafnt við um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir sem og aðrar heilbrigðisstéttir. Í framhaldi af setningu laga um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir 1971 var árið 1973 sett reglugerð um meinatækna, sbr. reglugerð nr. 180/1973, sem síðar var breytt með útkomu nýrrar reglugerðar nr. 186/1976. Þrátt fyrir setningu þessara reglugerða er starfsheitið meinatæknir ekki lögverndað þar sem lög in um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir geta aðeins um svokallaða heilbrigðistækna. Þótt starfsréttindi meinatækna séu vernduð í reglugerð, sem byggir á lögum um tæknimenntaðar heilbrigðisstéttir, er starfsheitið ekki lögverndað sem slíkt.

Með hliðsjón af ofanrituðu svo og eindreginni ósk Meinatæknafélags Íslands er frumvarp þetta fram komið.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Þessi grein er í samræmi við upphafsgreinar í öðrum lögum, sem sett hafa verið á undanförunum árum um margar heilbrigðisstéttir.

Um 2. gr.

Tækniskóli Íslands, þ. e. a. s. meinatæknadeild, er eini skólinn hér á landi sem veitir menntun á þessu sviði og verður því að teljast eðlilegt að aðeins þeir, sem lokið hafa námi frá þeim skóla, fái sjálfkrafa starfsleyfi. Í nágrennalöndunum eru víða starfræktir skólar með svipuðu sniði og meinatæknadeild Tækniskóla Íslands og verða margir þeirra að teljast jafngildir. Meta verður slíkt í hverju einstöku tilviki og er þess vegna sett það skilyrði að leitað verði umsagnar Meinatæknafélags Íslands og meinatæknadeildar Tækniskóla Íslands í þeim tilvikum.

Um 3. gr.

Hér er kveðið á um réttindi þeirra, sem við gildistöku laganna eru í starfi, sem að einhverju leyti teldist eðlilegast að meinatæknar gegndu, þ. e. a. s. hafi þeir ekki fengið leyfi í samræmi við ákvæði reglugerða nr. 180/1973 eða nr. 186/1976 um meinatækna. Er gert ráð fyrir því að ráðherra verði heimilað, að fenginni umsögn Meinatæknafélags Íslands, að veita slíku fólki takmarkað eða tímabundið starfsleyfi án þess að því fylgi réttur til að kallast meinatæknar.

Takmörkun slíks leyfis gæti m. a. lýst sér í því, að viðkomandi fengi leyfi til þess að gegna ákveðnu tilteknu starfi við ákveðna stofnun, t. d. sjúkrahús, en öðru

starfi ekki. Tímabundið leyfi gæti t. d. kveðið á um, að viðkomandi hefði leyfi til að gegna ákveðnu tilteknu starfi, uns meinatæknir fengist til þess að taka við því starfi. Sönnur á slíkt væri hægt að færa með auglýsingu, þ. e. a. s. að ekki fengist fullgildur meinatæknir til starfsins.

Um 4. gr.

Meinatæknar eru eina starfsstéttin hér á landi, sem sérstaklega er menntuð til slíkra starfa. Er því eðlilegt, að öðrum en meinatæknum verði ekki heimilað að vinna slík störf.

Um 5.—11. gr.

Þessar greinar eru samhljóða greinum í öðrum lögum, sem sett hafa verið um hinar ýmsu heilbrigðisstéttir á undanförunum árum, og þarfnast ekki frekari skýringa.